

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MEGHÍVÓ

1978. január hó

77.6873/MTESZ Házinyomda, Budapest
900 pld.

Az elektronikus változatot Urbán Gabriella, dr. Nyerges Miklós és Szent Tamás készítette 2006-ban.

- 1 -

A füzet tartalmazza a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat havi előadásait, valamint közérdekű közleményeit.

- 3 -

Január 23., hétfő 16.30 óra

SASVÁRI TIBOR (Kassa): Óceánikus karszt, magashegyi karszt és mésztufa tavak

Diavetítéses beszámoló Sri Lanka, Jaffa félszigetén lévő óceánikus karszttípusairól; a kasmíri Himalája (India) magashegyi karsztjáról és a Nyugat-Hindukus (Afganisztán) Band-e-Amirri mésztufa tavairól.

Az előadás helye: Budapest, VI., Anker köz 1., 1/2 emelet 11.

- 4 -

Január 30., hétfő 16.00 óra

TIHANYI PÉTER: A Morva-karszt néhány barlangja

1977 májusában a brnoi barlangkutatók nemzetközi találkozót szerveztek a Morva-karszton.

Az összejövetelről és az akkor bejárt érdekes barlangokról, valamint az 1977. évi novemberi táborunkról szól a diavetítéssel kísért előadás.

Az előadás helye: Budapest, VI., Anker köz 1., 1/2 emelet 9.

- 5 -

HÍREK

A Szabó József Geológiai Szakközépiskola az egy éve feltárt tatabányai Keselő-hegyi-barlang 1977. november 13-i barlangtúrája alkalmával jelentős, új szakaszt tárt fel. Az új rész – a Kos-terem – a Nagyterem ÉK-i folytatásaként, a hasadék irányának megfelelően helyezkedik el. A Kos-terem 10-15 m hosszú, 1-1,5 m széles, és mélysége még nem ismert. A ledobott kő esési ideje alapján 70 méternél nagyobb mélység várható, s az új rész alja valószínűleg eléri a barlang legalsó pontját adó Dagonya 110 m-es szintjét. A Nagyterem és a Kos-terem összeköttetése egy keskeny, szűk, aragonitos hasadék.

B. S.

A NME TDK barlangkutató csoport rendszeres hétvégi munkáinak eredményeként 1977. október 30-án egy új, 90 m hosszú és 20 m mély szakaszt sikerült feltárni a Fekete-barlang végpontján.

L. T.

Az MHSZ Debreceni Könnyűbúvár Klub barlangkutató búvárai az elmúlt két hónapban feltárták a Miskolc-tapolcai Tapolcai-termálforrás és a Szinva-forrás vízalatti járatait. A barlangokról pontos vízalatti térképek és fényképek készültek. A Tapolca-forrásban eddig 8 m, a Szinva-forrásban 15 m az elért mélység.

Cz. L.

A KPVDSZ Vörös Meteor T. E. Foton csoportja 1977 júliusában lezárta a Pilis-hegységben a Leány-, és Legény-barlangot. A barlangokat 1978. februártól (előzetes értesítés alapján) minden hó második vasárnapján tartjuk nyitva. Kérjük a kutatókat, a fenti dátumig a barlangokat ne keressék fel. A Foton csoport címe: KPVDSZ Vörös Meteor T. E. 1022. Bp.

Bimbó u. 1.

T. P.

Az MHSz Debreceni Könnyűbúvár Klub barlangkutatói közölték a Bánkút melletti Diabáz-barlang méreteit. Hosszúsága 533 m (ebből 318 mért és 220 m becsült), mélysége 153 m (ebből 103 m mért és 50 m becsült). A barlang felmérése függőkompasszal történt, fix pontok segítségével. A térkép a csoport tulajdonában van.

Cz. L.

Lendvay Ákos, a Kőbányai Barlangkutató Csoport vezetője közölte a gercsei Lengyel- és Vértés László-barlang méreteit. A Lengyel-barlang hosszúsága legalább 400 m. A kutatásvezető tulajdonában lévő térképen a barlang 50 méteres mélységéig a főjárat alaprajza

van meg. A mellékjáratok, valamint az 50-73 m mélységig terjedő rész a térképről hiányzik. Szintén hiányoznak a térképről az 1968 után feltárt kisebb szakaszok is. A 400 m-es hosszúságadat minimális érték, valószínűleg 500-600 m között van a barlang összhosszúsága. Mélysége 73 m. Ezt az adatot a csoport 1965-ben többszöri ellenőrző méréssel állapította meg, függőzéssel és lejtzőmérővel. 1972-ben ismételten újramérték a barlangot, s ez a mérés is megerősítette a 73 m-es mélységadatot.

Több publikáció a Vértes László-barlang mélységét 70 m-nél nagyobbra becsüli. Ellenőrző mérésekkel megállapítottuk, hogy ez téves, és a barlang mélysége 52-53 m között van, hosszúsága pedig nem haladja meg a 100 métert.

(L. Á.)

1977. december 8-án nagyszerű előadást tartott Dr. Kessler Hubert az „Aggteleki barlangrendszer feltárásának érdekességei” címmel a Magyar Földrajzi Társaság Hegymászó Szakosztálya rendezésében.

K. L.

- 7 -

A Tatabányai Barlangkutató Csoport bejelentése után a M. Áll. Földtani Intézet a csoporttal együttműködve őslénytani gyűjtést végzett a gerecsei Tűzköves- és Mese-barlangban.

K. L.

Az egri vár Dobó-bástyájának leomlott falai mögött az édesvízi mészkőben képződött két kisméretű barlang került napvilágra. Az édesvízi mészkő laza részeiben, annak képződésével

egykorú gerinces ősmaradványok kerültek elő, amelyek segítségével meg lehet határozni a mésztufa és egyben a barlang keletkezésének idejét.

K. L.

1977. november 11-én dr. Fülöp József akadémikus, a Központi Földtani Hivatal elnöke megnyitotta a Természettudományi Múzeum új állandó kiállítását, a "Földtörténet emlékei Magyarországon és az őslények világa" címmel. A kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeum épületében a hivatalos nyitvatartási időben tekinthető meg.

K. L.

Megjelent a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki karának kiadásában Lénárt László: Hidrogeológiai kirándulások a Bükkben c. jegyzete, összesen 428 példányban. A 292 oldal terjedelmű kirándulásvezetőt 43 ábra és 15 melléklet egészíti ki. A jegyzet számos adatot, leírást és barlangtérképet közöl a Bükk barlangjairól. Ára 18,50 Ft, és kizárólag a NME jegyzetellátójában kapható.

K. L.

1977 novemberében Magyarországon az MKBT vendégeként két hetet töltött St. Dzulinski akadémikus és J. Rudnicki krakkói egyetemi tanár, barlangkutató. A mészkövekhez kötött hidrotermális ércesedés témakörben szűkkörű szakmai konzultációra került sor a Társulatban, valamint vendégeink megtekintettek több hazai barlangot.

K. L.

A Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztálya 1977. december 2-i előadó ülésén Dr. Balogh János akadémikus nagyszerű előadást tartott "Az óceániai fauna országútján" címmel. Az előadáson bemutatásra kerültek azok az Új-kaledóniai barlangok, amelyekben ez évben rovarfajgyűjtéseket végzett. Kutatásainak eredményeként több, a tudományra nézve új pókfajt sikerült kimutatnia.

K. L.

1977. november 21-én ülést tartott az INQUA Magyar Nemzeti Bizottsága Pécsi Márton akadémikus elnökletével. Beszámoló hangzott el a Nemzetközi Negyedkorkutató Szövetség (INQUA) 1977. évi Birmingham-i kongresszusáról, amelyen részt vett Dr. Láng Sándor, az MKBT elnöke is. A Magyar Nemzeti Bizottság újonnan megválasztott elnöke Dr. Kretzoi Miklós lett.

K. L.

- 9 -

A Föld leghosszabb és legmélyebb barlangjai

(Készült a Spelunca 1977. 2. különszáma alapján)

A leghosszabb barlangok:

1. Flint-Mammoth Cave system, USA, 297080m

2. Höllloch, Svájc, 129525m

3. Optimicseszka, Szu., 110840m

4. Ozernaja, Szu., 102570m

5. Jewel cave, USA, 88000m
6. Ojo Guarena, Spanyol., 60000m
7. Greenbrier caverns, USA, 51490m
8. Wind cave, USA, 46200m
9. Eisriesenwelt, Ausztria, 42000m
10. Cumberland caves, USA, 39600m
11. Ogof Ffynnon Ddu, Nagy-Brit., 38500m
12. Crevice cave, USA, 36692m
13. Sloan's Valley cave system, USA, 36200m
14. Dent de Crolles, Franciao., 35600m
15. Carlsbad caverns, USA, 33200m
16. Easegill-Lancaster, Nagy-Brit., 33000m
17. Felix-Trombe, Franciao., 32822m
18. Pierre Saint-Martin, Franc./Spanyolo., 32580m
19. Blue Spring cave, USA, 30900m
20. Tantalhöhle, Ausztria, 30600m
21. Binkley's cave system, USA, 30000m
22. Butler-Slinking Creek, USA, 28800m
23. Dachsteinmammuthöhle-Oedlhöhle, Ausztria, 27746m
24. Ogof Agen Allwedd, Nagy-Brit., 27500m
25. The Hole, USA, 26440m
26. Perdidos, Kuba, 26000m

27. Culverson Creek Cave, USA, 25700m

28. Verneau, Francia., 25220m

29. Fern cave system, USA, 25149m

30. Baradla-Domica-barlangrendszer, Magyar/Csehszl., 25000m

A legmélyebb barlangok:

1. Pierre Saint-Martin, Fra./Sp., 1332m

2. Jean Bernard, Francia., 1298m

3. Ab Bar Amada, Afganisztán, 1220m

4. Berger, Francia., 1141m

5. Kievskaja ou Kilsj, Szu., 1080m

6. Aiguilles, Francia., 980m

7. Garma Ciegna-Cellagna, Spanyolo., 970m

8. G. E. S. M. Sima Hoyos del Pilar, Spanyolo., 940m

9. Monte Cucco, Olasz. 922m

10. Michele-Gortoni, Olasz., 920m

11. Cambea de Liard, Francia., 908m

12. Touya de Liet, Francia., 907m

13. Platteneckeishöhle-Bergerhöhle, Ausztria, 879m

14. Preta, Olasz., 878m

15. Felix-Trombe, Francia., 860m

16. Gruberhornhöhle, Ausztria, 854m

17. Hölloch, Svájc, 828m

18. Lampreschtsofen, Ausztria, 820m

19. Hochleckenhöhle-Grosshöhle, Ausztria, 792m

20. Sniezna, Lengyelo., 783m

- 11 -

21. Ded, Franciao., 780m

22. Emilio-Comici, Olaszo., 774m

23. Cueto, Spanyolo., 755

24. Parau, Irán, 751m

25. Enrico-Daranzo, Olaszo., 737m

26. Raucherkarhöhle, Ausztria, 725m

27. Francis, Franciao., 723m

28. Sneznaja, Szu., 720m

29. Lonné-Peyret, Franciao., 717m

30. Buchaquera, Spanyolo., 714m

Összeállította: Dr. Kordos László